

Noodplan moet Boerhaave van de ondergang redden

Museum vecht om gezien te blijven

Reina Zijlstra

Staatssecretaris Halbe Zijlstra wil de subsidie voor Museum Boerhaave stopzetten. Aan de toegankelijkheid van vijf eeuwen medische geschiedenis dreigt een einde te komen.

Een schat aan medische informatie en geschiedenis, achter gesloten deuren. Zo ziet staatssecretaris Halbe Zijlstra Museum Boerhaave blijkbaar voor zich in de toekomst. Als het aan de staatssecretaris ligt, is het museum binnenkort niet meer voor het publiek toegankelijk. Zijlstra wil alleen nog die musea subsidiëren die gemiddeld over 2010 en

2011 hebben voldaan aan de norm eigen inkomsten (17,5% van de rijksbijdrage). Wie dat niet haalt, krijgt alleen nog financiering voor het in stand houden en beheren van de collectie. 'Dwars tegen de afspraak in', reageert directeur Dirk van Delft. 'We kregen oorspronkelijk tot 2013 de tijd om de eigen inkomsten op te schroeven. Staatssecretaris Zijlstra verandert de

Het **anatomisch theater** (links). De eerste **kunstnieren** (linksboven) zijn tijdens en kort na de Tweede Wereldoorlog ontwikkeld door de Nederlandse internist Willem Kolff. De eerste mansgrote **ijzeren long** (midden) werd in 1927 in de VS ontwikkeld en werd vooral gebruikt om poliopatiënten te behandelen. De patiënt zat volledig in de stalen buis, waar lucht in en uit gepompt werd. **Borstamputatievork** (rechts). Hoewel de kennis van hygiëne in de Gouden Eeuw nog gering was, vond de Haagse chirurgijn Cornelis Solingen (1641-1687) het belangrijk dat zijn chirurgische instrumenten eenvoudig te reinigen waren; hij zorgde voor een vormgeving zonder versieringen. De **snaargalvanometer** (onder), in 1901 uitgevonden door de Nederlandse arts Willem Einthoven, was een van de eerste instrumenten die hartsignalen kon detecteren en registreren.

Beeld: Museum Boerhaave

‘We hebben gewoon fantastische spullen’

Ga naar dit artikel op www.medischcontact.nl voor links naar meer berichten over Museum Boerhaave en besprekingen van gehouden tentoonstellingen.

regels tijdens de wedstrijd. Dit is juridisch niet in de haak en dat zullen we ook aanvechten als het nodig is.’

Het museum toont unieke stukken uit verschillende takken van wetenschap, zoals de natuurkunde en de wiskunde, maar voor een aanzienlijk deel ook de geneeskunde. ‘Nergens in Nederland komt de ontwikkeling en het belang van de medische wetenschap zo goed in beeld als hier in Museum

Boerhaave. Er is een diversiteit aan wetenschappelijke musea, maar Boerhaave heeft een absoluut unieke positie, ook internationaal gezien’, vertelt Bart Grob, conservator van het museum. ‘We hebben gewoon fantastische spullen’, voegt directeur Dirk van Delft toe. ‘Het kunsthart van Kolf, de cardiograaf van Einthoven, ijzeren longen hebben we staan. Die toont niemand anders.’

‘We illustreren de geschiedenis’, zegt Grob. ‘Zo

zie je bijvoorbeeld een borstamputatievork uit de 17de eeuw. Er was toen nog geen narcose en toch werden er blijkbaar al borstamputaties gedaan. Dat men toen al borstkanker kon verhelpen, dat is iets wat volkomen nieuw is voor negen van de tien bezoekers.’

Vijf eeuwen aan medische geschiedenis brengt het museum in beeld, maar ook hedendaagse technieken. Het museum is daarmee van belang voor de wetenschap, maar is ook voor het grote en jonge publiek bijzonder leerzaam. ‘We organiseren tentoonstellingen om een grote groep in de samenleving aan te spreken en bereiken zo bijvoorbeeld ook veel scholieren’, zegt Bart Grob.

In de tussentijd doet het museum er alles aan om extra inkomsten te creëren. ‘Het wordt een spannende tijd, maar ik weet zeker dat het goed gaat komen’, zegt directeur Dirk van Delft. ‘Ik hoor veel mensen zeggen: dit is zo waardevol, hier gaan we wat aan doen.’ Ook conservator Bart Grob kan zich niets bij sluiting voorstellen. ‘Wij geloven daar niet in.’

Wat kunt u doen?

Museum Boerhaave heeft speciaal voor lezers van Medisch Contact een actie georganiseerd. Ga naar de www.medischcontact.nl en bestel een replica van de microscoop van Antoni van Leeuwenhoek voor 175 euro (i.p.v. 195 euro). Daarmee steunt u het museum.

U kunt ook Vriend worden voor een bedrag van 25 euro (u kunt hiervoor onder meer het museum gratis bezoeken). Of word voor 250 euro Vriend voor het leven.

Antoni van Leeuwenhoek (1632-1723) is vooral bekend door zijn zelf gefabriceerde **microscoop** en zijn pionierswerk voor de celbiologie en de microbiologie. Van de tien nog bestaande Van Leeuwenhoek-microscopen zijn er vier in Museum Boerhaave te zien.

